

На основу члана 102 Закона о спорту ("Сл.гласник РС", бр. 10/2016), Правилника о дозволи за рад спортских стручњака ("Сл.гласник РС", бр. 60/2020), Правилника о номенклатури спортских звања и занимања ("Сл.гласник РС", бр. 86/2020), и на основу члана 40. Статута Шаховског савеза Србије, Управни одбор Шаховског савеза Србије на седници одржаној 12. децембра 2025. године донео је

ПРАВИЛНИК О НОМЕНКЛАТУРИ ЗВАЊА ШАХОВСКИХ СУДИЈА

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Прописи овог Правилника заснивају се на одредбама Закона о спорту Републике Србије, правних аката Шаховског савеза Србије (у даљем тексту: Савез) и правних аката надлежне Међународне шаховске федерације (у даљем тексту :ФИДЕ).

Члан 2.

Овај правилник утврђује начин и начела по којима се врши номенклатура звања шаховских судија на целој територији Републике Србије, услови за стицање звања и послови које врше судије у зависности од звања.

НОМЕНКЛАТУРА ЗВАЊА СУДИЈА

Члан 3.

Шаховски судија је занимање лица која се баве пословима суђења у грани спорта шах.

Члан 4.

Карактеристични послови занимања судије ушаху јесу: извођење суђења на такмичењу у спортској грани шах, према званичним правилима и/или прилагођеним правилима и учествовање у раду судијских удружења у којима су судије регистроване или у раду судијске комисије и других судисјких тела.

Члан 5.

Звања у оквиру занимања судија у спорту јесу:

- 1) шаховски судија;
- 2) национални шаховски судија;
- 3) међународни шаховски судија (по правилима ФИДЕ има два посебна ранга међународних судија)

Члан 6.

Категоризују се само судије, које су поред испуњавања законских услова положили и судијски испит у складу са прописима Савеза, што је предмет посебног правилника.

УСЛОВИ ЗА СТИЦАЊЕ ЗВАЊА СПОРТСКИХ СУДИЈА

Члан 7.

За стицање звања спортски судија неопходни су у складу са законом следећи услови:

1) за звање шаховски судија :

- завршено најмање средње образовање и завршен програм одговарајућег оспособљавања I нивоа, или
- или завршено најмање средње образовање и пет година активног судијског стажа у грани спорта шах ;

2) за звање национални шаховски судија:

- завршено најмање средње образовање и завршен програм оспособљавања II нивоа или
- најмање средње образовање и десет година активног судијског стажа у грани спорта шах;

3) за звање међународни шаховски судија:

- завршено најмање средње образовање у трогодишњем трајању и завршен програм оспособљавања III нивоа или
- завршено најмање средње образовање и оспособљеност коју прописује ФИДЕ или надлежно међународно стручно (судијско) удружење.

ЗВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ СУДИЈЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА ФИДЕ

Члан 8.

Међународни судија по правилима ФИДЕ има два подзвања: међународни судија ФА норме и међународни судија ИА норме.

Поред услова да поседује најмање средње образовање да би судија стекао звање међународног судије, мора да испуњава и додатне услове које прописује ФИДА.

МЕЂУНАРОДНИ СУДИЈА ФА НОРМЕ

Члан 9.

Међународни судија ФА норме морада успуњава услове:

- Темељно познавање шаховских Правила. ФИДЕ прописа за организацију шаховских такмичења и швајцарског система.
- Апсолутна објективност коју је демонстрирао сваки пут када је судио.
- Довољно познавање бар једног званичног језика ФИДЕ.
- Вештину руковања електронским сатовима различитог типа И за различите системе.
- Искуство као судија најмање 3 такмичења која су рејтингована код ФИДЕ (домаћа или међународна) и похађање бар 1 семинара за ФИДЕ судије уз успешно положен тест (мин 80%).

Члан 10.

Рејтинговано такмичење је валидно за ФА норму у случају:

- Да има минимум 10 учесника (једнокружни Бергер)
- Да има минимум 6 учесника (двокружни Бергер)
- Да има минимум 20 учесника (швајцарски систем)

- Члан 11.

Титула ФИДЕ судије за ИБЦА, ИЦСЦ, ИПЦА еквивалентна је једној ФА норми.3.7 Меч судија на Олимпијади рачуна се као 1 ФА норма.

Главни судија или заменик на брзопотезном или убрзаном турниру који се рејтингује код ФИДЕ са најмање 30 играча И 9 кола рачуна се као 1 ФА норма.

Похађање 1. семинара за ФИДЕ судије уз успешно положен тест (мин 80%)

МЕЂУНАРОДНИ СУДИЈА ИА НОРМЕ

Захтеви за титулу међународног судије ИА норме:

- Темељно познавање шаховских Правила. ФИДЕ прописа за организацију шаховских такмичења швајцарског Система, Правилника о међународним титулама и Правилника о рејтингу.
- Апсолутна објективност коју је демонстрирао сваки пут када је судио.
- Обавезно знање енглеског језика, минимум на нивоу конверзације и шаховске терминологије других службених језика ФИДЕ.
- Познавање рада са рачунаром најмање на нивоу корисника. Познавање програма за паровање, Ворд, Ехцел и Е-маил.
- Вештину руковања електронским сатовима различитог типа и за различите системе.
- Искуство као судија најмање 4 рејтингована такмичења, као што су:
  - а) Финале националног шампионата (максимум 2 норме)
  - б) Сви званични ФИДЕ турнири и мечеви.
  - ц) међународни турнири на којима се могу освајати норме за међународне титуле.
  - д) међународни турнири са најмање 100 играча, од тога бар 30% са рејтингом и најмање 7 кола (највише 1 норма).

- е) Сва званична светска и континентална првенства за одрасле и јуниор у брзопотезном и убрзаном шаху. (највише 1 норма).
- Титула међународног судије за ИБЦА, ИЦСЦ, ИПЦА еквивалентна је једној ИА норми.
  - Меч судија на Олимпијади рачуна се као 1 ИА норма.
  - Титулу ИА може добити само судија који је већ ФА.
  - Норме за ИА морају се разликовати од норми за ФА И остварене тек пошто је ФА додељена.
  - Најмање 2 норме морају оверити различите главне судије.

Члан 12.

Судије активно суде до навршене 70. године живота, уколико правилима ФИДЕ није другачије уређено.

ПОСЛОВИ КОЈЕ ВРШЕ СУДИЈЕ У ЗАВИСНОСТИ ОД ЗВАЊА

Члан 13.

Шаховски судија има право да врши:

-све дужности судија на клупским такмичењима, осим дужности главног судије, односно главног организатора;

-дужности помоћника судије на свим осталим такмичењима на којима се предвиђа таква функција.

Национални шаховски судија има право да врши:

-све дужности и функције на такмичењима о организацији Савеза и његових удружених чланова.

Међународни шаховски судија има право да врши:

-све дужности и функције у организацији Савеза и ФИДЕ на међународним такмичењима.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Овај Правилник ступа на снагу 8 дана од објављивања на огласној табли Савеза.

Председник

Андрија Јоргић